

Afdeling	: Werk, Inkomen en Zorgverlening	B&W-voorstel: BW-010842
Naam opsteller voorstel	: Lambers, Maartje (575 887)	Zaaknummer JOIN: Z/17/051447
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Analyse tekortreductie op het BUIG-budget voor het jaar 2017.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de analyse en de mogelijke oorzaak, de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget.
2. Te verklaren dat maatregelen worden getroffen om tot tekortreductie op het BUIG-budget te komen.
3. De raad te verzoeken in te stemmen met de maatregelen die worden genomen, dan wel overwogen, om tot tekortreductie op het BUIG-budget te komen.

Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 wordt het landelijke macro BUIG-budget (bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening voor gemeenten) via een nieuw model verdeeld. Dit leidt ertoe dat het BUIG-budget voor onze gemeente in 2017 lager is dan de verwachte uitgaven in 2017.

Het BUIG-budget is bedoeld om alle uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren. Het budget is niet geoormerkt, de financiële en beleidsmatige verantwoordelijkheid ligt bij gemeenten. Een gemeente mag een overschot op het budget vrij besteden, maar moet een tekort op het budget in beginsel ook zelf opvangen.

In de bijlage 'Analyse en maatregelen' worden de maatregelen geschetst die uw college heeft genomen en voornemens is te nemen om te komen tot een tekortreductie op het BUIG-budget. Met deze maatregelen trachten wij het aantal huishoudens dat afhankelijk is van een gemeentelijke uitkering voor levensonderhoud te beperken. De maatregelen hebben als doel de kosten te reduceren. Door inzet van deze maatregelen, die de instroom in een bijstandsuitkering moet verkleinen en de uitstroom moet bevorderen, is inmiddels een duidelijke daling van het aantal bijstandsuitkeringen ingezet. Dit in tegenstelling tot het

Weert, 01-09-2017 De directeur,	S		B	W	W	W	W
				FvE	PS	GG	MvdH
		akkoord					
		bespreken					
Soort besluit: Besluit college		Vergadering B&W van 12-09-2017					

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.: 12-9-2017

Nummer: 7

De secretaris,

landelijke beeld waarbij juist het aantal bijstandsontvangers groeit. Aan de andere kant trekt de economie ook steeds meer aan, waardoor de werkgelegenheid gestaag groeit. Desondanks is het tekort niet geheel gereduceerd. Een oorzaak daarvan zijn alle landelijke ontwikkelingen die ook gelden voor Weert. Het aantal bijstandsgerechtigden is deels te verklaren door de komst van asielzoekers, maar ook de aanscherping van de Wajong en een verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd. Daarnaast is er nog steeds een grote doorstroom van werklozen vanuit de Werkloosheidswet (WW) en is er door de komst van de Wet Werk en Zekerheid vanaf 2016 sprake van een snellere doorstroom van WW naar bijstand. Een andere oorzaak kan gevonden worden door de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Aan de onderkant van de arbeidsmarkt bestaat de werkgelegenheid steeds vaker uit parttime en tijdelijk werk. Een groeiende groep heeft bijstand als aanvulling op onregelmatige en lage inkomsten. Door al deze landelijke ontwikkelingen is er ook in onze gemeente sprake van meer instroom naar bijstand.

Beoogd effect/doel

Het kennisnemen van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van het tekort op het BUIG-budget alsmede de maatregelen die worden genomen, dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen

Argumenten

1. *Kennisname van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget.*
2. *Verklaring van het college om maatregelen in te zetten om tot tekortreductie te komen.*
3. *Het vragen van instemming aan de Raad over de genomen dan wel overwogen maatregelen.*

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

Financiële, personele en juridische gevolgen

De analyse en maatregelen zijn nodig om in augustus 2018 een aanvraag te kunnen doen voor de vangnetuitkering 2017. Deze vangnetuitkering hebben we in 2015 en 2016 ook aangevraagd. Over 2015 heeft dit geresulteerd in een vangnetuitkering van € 669.034 en over 2016 verwachten wij een bedrag te ontvangen van € 313.383.

Mochten de maatregelen, zoals weergegeven in de bijlage, in de toekomst leiden tot (neerwaartse) bijstelling van de begroting dan wordt dat via de reguliere P&C-producten aan u voorgelegd.

Uitvoering/evaluatie

De raad wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de aanvraag via de reguliere financiële rapportagecyclus of een raadsinformatiebrief.

Communicatie/participatie

Vóór 15 augustus 2018 zal een aanvraag worden ingediend voor een vangnetuitkering 2017. Ten behoeve van deze aanvraag, zal dit besluit inclusief de bijlagen, alsmede de wensen en bedenkingen van de raad, worden meegezonden.

Overleg gevoerd met

Intern:

- Kees Joosten, afdelingshoofd WIZ
- Margot van den Broeke, teamleider Participatie
- Leny Vestjens, financieel medewerker WIZ
- Pierre Heuts, financieel adviseur economische zaken

- Patricia Vos, financieel adviseur
- Ümügül Tasim, beleidsadviseur Participatiewet
- Sander Linssen, Handhaving
- Kim Brummans, beleidsmedewerker Inkomen

Extern:

- Divosa (www.divosa.nl/aanvraag vangnetuitkering 2017')
- Benchmark Divosa
- Regiowerkgroepen re-integratie en Inkomen

Bijlagen

- Document 'Analyse'
- Voorwaarden vangnetuitkering 2017

Vergadering Gemeenteraad van 25-10-2017		
Afdeling	: Werk, Inkomen en Zorgverlening	Raadsvoorstel: RAD-001456
Naam opsteller voorstel	: Lambers, Maartje	Zaaknummer JOIN: Z/17/051447
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel	Agendapunt:

Onderwerp

Analyse tekortreductie op het BUIG-budget voor het jaar 2017.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de analyse van de mogelijke oorzaak, de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget.
2. Kennis te nemen van de maatregelen die genomen worden, dan wel worden overwogen, om tot tekortreductie te komen.
3. In te stemmen met de verklaring van het college om maatregelen te treffen om tot een tekortreductie op het BUIG-budget te komen.

Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 wordt het landelijke macro BUIG-budget (bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening voor gemeenten) via een nieuw model verdeeld. Dit leidt ertoe dat het BUIG-budget voor onze gemeente in 2017 lager is dan de verwachte uitgaven in 2017.

Het BUIG-budget is bedoeld om alle uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren. Het budget is niet geoormerkt, de financiële en beleidsmatige verantwoordelijkheid ligt bij gemeenten. Een gemeente mag een overschot op het budget vrij besteden, maar moet een tekort op het budget in beginsel ook zelf opvangen.

Nieuw verdeelmodel

Bij de ontwikkeling van de verdeelsystematiek zijn diverse modellen onderzocht. Uiteindelijk is gekozen voor het multiniveaumodel. Dit model is ontwikkeld door het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP). Volgens het SCP biedt dit model de best mogelijke benadering van de noodzakelijke bijstandskosten die een gemeente moet maken, gegeven de specifieke kenmerken van een gemeente.

Het verdeelmodel is in 2016 en 2017 verbeterd met als belangrijkste verbetering in 2017 de overstap van het gebruik van gegevens uit de Enquête Beroepsbevolking (EBB) naar integrale gegevensbestanden van het Centrale Bureau voor de Statistiek (CBS). Experts, die door het ministerie zijn gevraagd om het verdeelmodel te beoordelen, hebben aangegeven dat het verdeelmodel 2017 adequaat wordt toegepast en dat er hooguit zaken verder verfijnd kunnen worden. Een verfijning van het verdeelmodel in 2018 zal liggen in het feit dat er gekeken wordt naar een betere benadering voor de stapeling van problematiek binnen huishoudens waardoor zij een grotere kans hebben op bijstand. In 2017 is deze verfijning nog niet toegepast.

Herverdeeleffecten

Om de herverdeeleffecten die gepaard zijn gegaan met de overgang naar een nieuw model te beperken en de financiële gevolgen voor de gemeente beheersbaar te houden, is in 2015 besloten tot een overgangsregeling (de zogenaamde vangnetuitkering) voor 2015 en 2016. De overgangsregeling behelst dat het landelijk beschikbare budget gedeeltelijk op

basis van de uitgaven in het verleden worden verdeeld. Anders dan het tijdelijke vangnet 2015-2016, kent het definitieve vangnet vanaf 2017 een meerjarig perspectief. Het definitieve vangnet is bedoeld om grote tekorten op de gebundelde uitkering, gezien in meerjarig perspectief, trapsgewijs te compenseren. In de bijlagen worden de voorwaarden voor vangnetuitkering voor 2017 weergegeven, alsmede een toelichting hierop.

Om aanspraak te kunnen maken op de vangnetuitkering dient een globale analyse te worden gemaakt van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren. Daarnaast dient het college de raad inzicht te geven in de maatregelen die het college wil nemen of heeft genomen om tot tekortreductie te komen. De raad dient haar wensen en bedenkingen ten aanzien van de analyse en voorgenomen maatregelen kenbaar te maken. Indien de raad wensen en bedenkingen heeft, is er nog voldoende tijd om aanpassingen te maken voor augustus 2018. Om deze reden leggen wij de stukken nu voor aan de raad.

In de bijlage 'Analyse en maatregelen' worden de maatregelen geschetst die uw college heeft genomen en voornemens is te nemen om te komen tot een tekortreductie op het BUIG-budget. Met deze maatregelen trachten wij het aantal huishoudens dat afhankelijk is van een gemeentelijke uitkering voor levensonderhoud te beperken. De maatregelen hebben als doel de kosten te reduceren. Door inzet van deze maatregelen, die de instroom in een bijstandsuitkering moet verkleinen en de uitstroom moet bevorderen, is inmiddels een duidelijke daling van het aantal bijstandsuitkeringen ingezet. Dit in tegenstelling tot het landelijke beeld waarbij juist het aantal bijstandsontvangers groeit. Aan de andere kant trekt de economie ook steeds meer aan, waardoor de werkgelegenheid ook weer gestaag groeit.

Desondanks is het tekort niet geheel gereduceerd. Een oorzaak daarvan zijn alle landelijke ontwikkelingen die ook gelden voor Weert. Het aantal bijstandsgerechtigden is deels te verklaren door de komst van asielzoekers, maar ook de aanscherping van de Wajong en een verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd. Daarnaast is er nog steeds een grote doorstroom van werklozen vanuit de Werkloosheidswet (WW) en is er door de komst van de Wet Werk en Zekerheid vanaf 2016 sprake van een snellere doorstroom van WW naar bijstand. Een andere oorzaak kan gevonden worden door de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Aan de onderkant van de arbeidsmarkt bestaat de werkgelegenheid steeds vaker uit parttime en tijdelijk werk. Een groeiende groep heeft bijstand als aanvulling op onregelmatige en lage inkomsten. Door al deze landelijke ontwikkelingen is er ook in onze gemeente sprake van meer instroom naar bijstand.

Beoogd effect/doel

Het kennismaken van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van het tekort op het BUIG-budget alsmede de maatregelen die worden genomen, dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen en het eventueel kenbaar maken van wensen en bedenkingen.

Argumenten

1. *Kennisname van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget, alsmede de maatregelen die worden genomen, dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen.*
2. *Het vragen van instemming over de genomen dan wel overwogen maatregelen.*

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

Financiële gevolgen

De analyse en maatregelen zijn nodig om in augustus 2018 een aanvraag te kunnen doen voor de vangnetuitkering 2017. Deze vangnetuitkering hebben we in 2015 en 2016 ook

aangevraagd. Over 2015 heeft dit geresulteerd in een vangnetuitkering van € 669.034 en over 2016 verwachten wij een vangnetuitkering te krijgen van € 313.383.

Zie de bijlage: 'Analyse'

Uitvoering/evaluatie

De raad wordt geïnformeerd over de uitslag van de aanvraag via de reguliere financiële rapportagecyclus of een raadsinformatiebrief.

Communicatie/participatie

Voor 15 augustus 2018 zal een aanvraag worden ingediend voor een vangnetuitkering 2017. Ten behoeve van deze aanvraag zal dit besluit inclusief de bijlagen, alsmede de wensen en bedenkingen van de raad, worden meegezonden.

Advies raadscommissie

-

Bijlagen

1. Het document 'Analyse'
2. De voorwaarden vangnetuitkering 2017

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
wnd gemeentesecretaris, de burgemeester,

G. Brinkman

A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: RAD-001456

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 12-09-2017;

besluit:

1. Kennis te nemen van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget.
2. Kennis te nemen van de maatregelen die genomen worden, dan wel worden overwogen, om tot tekortreductie te komen.
3. In te stemmen met de verklaring van het college om maatregelen te treffen om tot tekortreductie op het BUIG-budget te komen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 25-10-2017.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans

1. Analyse

Tekort

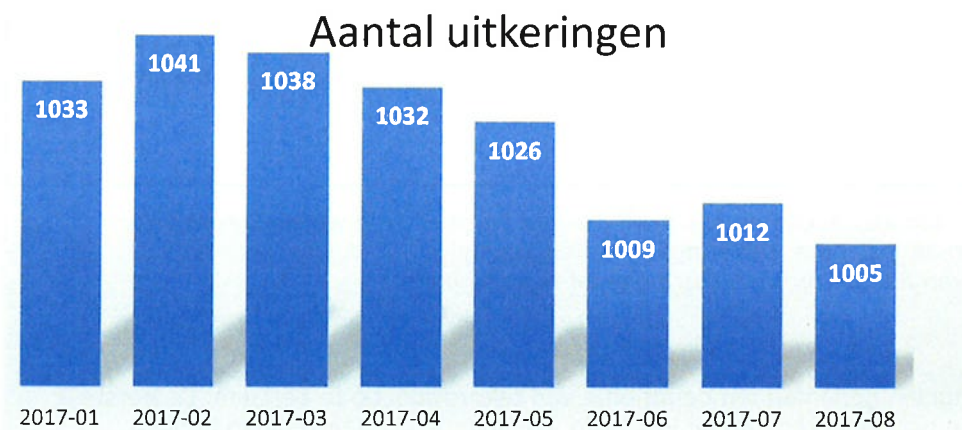
Vanaf 1 januari 2015 wordt het landelijke macro BUIG-budget (bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening voor gemeenten) via een nieuw model verdeeld. Dit leidt ertoe dat het BUIG-budget voor onze gemeente in 2017 lager is dan de verwachte uitgaven in 2017.

Gevolgen multiniveaumodel van Sociaal Cultureel Planbureau

Het Buig-budget wordt berekend op basis van het multiniveaumodel van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP). Voor de gemeente Weert pakt dit model nadelig uit. Dit houdt in dat het Buig-budget, dat wordt toegekend om de uitkeringen Participatiewet mee te betalen, niet toereikend is. er dient hierbij opgemerkt te worden dat het multiniveaumodel ieder jaar wordt geëvalueerd en aangepast. Voor de gemeente Weert pakt dit steeds voordeliger uit.

Door inzet van onderstaande maatregelen, die de instroom in een bijstandsuitkering moet verkleinen en de uitstroom moet bevorderen, is inmiddels een duidelijke daling van het aantal bijstandsuitkeringen ingezet. Aan de andere kant trekt de economie ook steeds meer aan, waardoor de werkgelegenheid ook weer gestaag groeit

Ontwikkeling bijstand vanaf januari tot en met augustus 2017

Extra nadelige factoren

Weert heeft in 2015 bijna een verdubbeling gekregen voor de huisvesting van statushouders van 45 naar 84, in 2016 naar 125 en in 2017 zijn dit er 67. Onder statushouders bevinden zich ook mensen die analfabeet zijn en vaak jarenlang in een uitkeringssituatie terechtkomen. Behalve het feit dat er voor huisvesting gezorgd moet worden, hebben we ook te maken met het feit dat deze groep ook een lening moet afsluiten voor hun inburgering en voor de inrichting van hun huis.

Economische factoren

Weert heeft een gedifferentieerde economische structuur waarbinnen de sectoren handel, industrie en zorg de belangrijkste werkgevers zijn. Het aantal grote ondernemingen is beperkt; liefst 92% van alle Weerter bedrijven behoort tot het midden- en vooral kleinbedrijf (tot 10 werkzame personen).

Van de totale toegevoegde waarde die in Weert wordt gegenereerd neemt de (maak)industrie circa een kwart in beslag. Opvallend is dat een groot aantal bedrijven van de maakindustrie zich op de agrosector richt. Ook de logistieke sector wordt steeds belangrijker: het distributiecentrum Lidl wordt uitgebreid en op Kampershoek 2.0 is ca. 19 ha verkocht aan de de Heylen groep. Voorts

wordt ingezet op leisure, met een aantal ontwikkelingen in Weert-West, het centrum en de hotelbranche (China-hotel op Centrum-Noord, hotel van der Valk op Kampershoek 2.0).

De Weerter economie speelt zich voor een belangrijk deel op regionaal niveau af. Van alle arbeidsplaatsen in Weert wordt 43% ingevuld door inwoners uit andere gemeenten; van de werkzame inwoners van Weert werkt eenzelfde percentage in een andere gemeente. Ook zijn de in- en verkopen van het bedrijfsleven sterk gericht op de eigen regio. Dit vraagt om een regionale oriëntatie waarin kan worden samengewerkt en verbindingen kunnen worden gelegd. Weert is daarin niet alleen georiënteerd op Midden-Limburg, maar ook op Zuidoost-Brabant. Door de deelname in Keyport 2020, waar ondernemers, onderwijs en overheid in triple helix verband samenwerken, wordt deze verbinding gerealiseerd. Ook op lokaal niveau is het belang van netwerksamenwerkingen groot, waarbij ondernemers in winkelgebieden of bedrijventerreinen zijn verenigd in stichtingen als Centrummanagement of Parkmanagement.

2. Maatregelen

Cijfers/beeld

De afdeling WIZ heeft op jaarbasis te maken met zo'n 380 aanvragen voor een uitkering levensonderhoud. Per 1 januari 2017 waren er 1033 huishoudens met een uitkering voor levensonderhoud.

Het doel van de afdeling WIZ is om ons hard te maken voor een sterk en klantgericht sociaal domein. Wij willen mensen voor wie maatschappelijke steun onontbeerlijk is zoveel mogelijk ontzien. De gemeente, inwoners van Weert en de maatschappelijke partners werken samen aan een stevige sociale omgeving waardoor iedereen in staat wordt gesteld maximaal en actief mee te doen in de samenleving. We houden rekening met de financiële kaders, met nadruk op de eigen kracht, kwaliteit en het doelmatig en doeltreffend inzetten van meer specialistische dienstverlening, hulp en ondersteuning. Preventie speelt hierin een prominente rol.

Plan voor 2017 en 2018

Om te komen tot een tekortreductie op het BUIG-budget worden twee wegen bewandeld:

1. Beperken van de instroom, uitkeringsafhankelijkheid;
2. Bevorderen van de uitstroom, uitkeringsonafhankelijkheid.

De maatregelen

Er worden 20 maatregelen genomen om de ambitie van tekortreductie te behalen. De eerste 3 hebben betrekking op het beperken van de instroom. De andere 17 maatregelen hebben betrekking op het bevorderen van de uitstroom.

Beperken van instroom

Maatregel 1 intake aanvraag levensonderhoud

Elke burger die een aanvraag levensonderhoud indient start met een voorlichtingsbijeenkomst over de algemene voorwaarden die verbonden zijn aan een bijstandsuitkering. Zij ontvangen een map met alle relevante informatie. Aan het einde van deze bijeenkomst wordt er een datum voor een intakegesprek meegegeven. In dit gesprek worden de elf levensdomeinen uitgevraagd volgens de ZRM (zelfredzaamheidsmatrix) methodiek. Doel van dit gesprek is een directe koppeling realiseren tussen de decentralisatie Jeugd, Schulddienstverlening en Wmo, daar waar nodig acties uit te zetten en tevens een basis leggen voor het vervolg. In het eerste gesprek wordt al een snelle check verricht op het recht op uitkering. Wanneer deze check positief is, krijgt elke burger een plan van aanpak waarin afspraken tussen burger en gemeente worden gemaakt op het gebied van re-integratie.

Maatregel 2 Max WW-ers begeleiden

In samenwerking met het UWV krijgen WW-ers die nog maximaal 6 maanden recht op een WW-uitkering hebben een training aangeboden. Deze training wordt aangeboden door het UWV in samenwerking met de gemeente Weert afdeling WIZ. Het doel is om te voorkomen dat deze mensen instromen in de Participatiewet.

In de training worden hun rechten en verplichtingen nogmaals uitgelicht die zij hebben bij het UWV, maar komen ook de rechten en verplichtingen aan bod die volgen uit de Participatiewet. Op deze manier krijgen zij inzicht in wat een uitkering van de Participatiewet inhoudt. In de trainingen krijgen ze meer face to face begeleiding en wordt er kritisch gekeken naar hun CV en naar andere factoren die wellicht het verkrijgen van arbeid belemmeren. De werkwijze blijkt erg succesvol en er is in deze groep al veel uitstroom gerealiseerd. Face to face begeleiding blijkt uitermate effectief bij deze groep mensen. Uiteindelijk moet dit in 2017 resulteren in 20 minder uitkeringen.¹

Maatregel 3 intensivering handhaving

Intensivering handhaving: bij twijfels over de aanvraag wordt door het team handhaving de casus in onderzoek genomen. Nadrukkelijker zal handhaving aan de poort een rol krijgen. Hierbij valt te denken aan het vaker uitvoeren van huisbezoeken. Ook wordt ingezet op het verbeteren van vaardigheden en kennis bij de intakekers op het gebied van handhaving.

Doelstelling beperken instroom: doel is om 65% van de meldingen niet te laten instromen. Dit kan zijn doordat ze alsnog een baan vinden, geen recht hebben of bijvoorbeeld niet bij de gemeente de aanvraag moeten indienen maar bij het UWV.

Bevorderen uitstroom

Na de intake wordt de klant ingedeeld in een vijftal profielen.

Categorie Blauw

Deze klanten worden rechtstreeks verwezen naar Werk.kom voor bemiddeling naar werk.

Categorie Groen

Deze klanten zitten voor een deel bij Werk.kom en worden voor een deel geactiveerd door de consulenten activering en werk.

Categorie Rood

Deze klanten zijn tijdelijk niet plaatsbaar. Zij moeten nog worden opgeroepen om de verplichtingen opnieuw te bepalen. Deels betreft het klanten die door medische problematiek voor kortere of langere tijd niet plaatsbaar zijn, maar ook alleenstaande ouders die geen arbeidsverplichtingen hebben i.v.m. de zorg voor kleine kinderen.

Categorie Paars

De paarse groep zijn klanten die niet in staat zijn tot loonvormende arbeid (ook geen groeipotentieel). Maar wel in staat zijn tot het verrichten van vrijwilligerswerk of tegenprestatie naar vermogen. Hierbij gelden de volledige arbeids- en re-integratieverplichting.

Categorie Grijs

Deze groep heeft volledige ontheffing van de arbeids- en re-integratieverplichting en worden 1 keer per 3 jaar opgeroepen voor een gesprek. Deze personen zijn duurzaam niet plaatsbaar op de arbeidsmarkt op basis van een medisch onderzoek.

Maatregel 4 Inzet Werk.Kom als Werkgever Service Punt

Werk.Kom is het Werkgever Service Punt binnen de Arbeidsmarkt regio Midden Limburg West voor de gemeenten Weert en Nederweert en De Risse en het UWV. Binnen dit samenwerkingsverband worden alle klanten die doorverwezen zijn voor bemiddeling/detachering naar een arbeidsplek vanuit de gemeenten, De Risse of het UWV bemiddeld. Vanuit de gemeenten is in 2017 een target gesteld van 130 plaatsingen op de arbeidsmarkt.

Werk.Kom is de link tussen verschillende trajecten, trainingen en partners. Hieronder is een opsomming gemaakt van alle re-integratiemogelijkheden die Werk.Kom biedt.

- De mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt worden allen aangemeld bij Werk.Kom. Voor de mensen met een langere afstand tot de arbeidsmarkt zijn er nieuwe afspraken met Werk.Kom gemaakt om zo een passend traject te kunnen bieden. De trajecten worden aangepast aan de behoefte van de deelnemer. Er worden daarom in 2017

¹ Het is lastig om aan deze training exacte cijfers te koppelen in het kader van het beperken van instroom. Het gaat namelijk om een doelgroep die (nog) geen uitkering van de gemeente ontvangen.

50 sociale activeringstrajecten ingezet om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen. Momenteel lopen er 30 trajecten.

- Werk.Kom is aangesloten bij Konneкто's. Konneкто's, het MVO-platform van Risse Groep, is een business netwerk voor ondernemers die zich onderscheiden in de regio. Het is een samenwerkingsverband van werkgevers en ondernemers die de kracht 'Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen' (MVO) inzetten voor sociaal economische groei. Partners van Konneкто's bieden kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ze ontmoeten elkaar tijdens diverse evenementen waar ze kennis en inspiratie opdoen op het gebied van MVO, stellen hun netwerk open én creëren waarde met en voor elkaar. Het partnerschap van Konneкто's staat open voor alle werkgevers en ondernemers in (westelijk) Midden-Limburg met MVO-ambities.

Een mooi voorbeeld hierin is **VDL Nedcar**. Gemeente Weert heeft gezamenlijk met Werk.Kom zwaar ingezet op plaatsingen bij VDL Nedcar in Born. In de periode 2016 tot en met halverwege 2017 zijn er 163 bijstandsgerechtigden aangemeld. In totaal zijn er nu 61 mensen aan het werk, 53 bij VDL en 8 elders. Dit is een percentage van 5,2%. De gemeente Weert heeft hiermee het hoogste percentage van mensen die aan het werk zijn bij VDL ten opzichte van het aantal bijstandsgerechtigden in de gemeente. De eerstvolgende gemeente heeft met een percentage van 4%. (ruim 300 mensen naar voorlichting.)

- Werk.Kom gaat zich ook specifiek richten op jongeren. Middels actieve bemiddeling kunnen jongeren (met of zonder uitkering) worden geleid naar regulier onderwijs, regulier werk of naar leerwerkplekken. Het doel is om 35 jongeren te bemiddelen.
- Daarnaast Stimuleert Werk.Kom in samenwerking met scholen stageplekken en worden er werkervaringsplekken geboden voor jongeren. Werk.Kom neemt daarvoor minimaal 30 jongeren in traject. Het doel is dat uiteindelijk 50% van de jongeren uitstroomt naar een betaalde baan, al dan niet met loonkostensubsidie.

Maatregel 5 Detacheringsformule

De detacheringsformule is in het leven geroepen om werkgevers te ondersteunen. In overleg met ons lokale Sociale Werkbedrijf De Risse is er een optie om werknemers te detacheren vanuit De Risse. Dit biedt een laagdrempelige en risicoloze toegang tot een baan. Momenteel zijn er 53 personen volgens deze formule aan het werk.

Maatregel 6 Social Return

Het goed inbedden van social return binnen de organisatie biedt een kans voor bijstandsgerechtigden. Hetzij door het verkrijgen van een baan, hetzij door het opdoen van werkervaring. Bij de gemeente Weert is één persoon verantwoordelijk gemaakt voor het optimaal benutten van de kansen die social return biedt.

Maatregel 7 Parttime werkenden

Deze maatregel is tweeledig. Aan de ene kant zorgen we ervoor dat parttime werkenden worden 'opgepakt' door Werk.Kom. In overleg met de werkgever wordt dan bekeken of verdere uitbreiding van uren, eventueel door slimme inzet van re-integratieactiviteiten, tot de mogelijkheden behoort. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met het team Handhaving.

Aan de andere kant zal er worden ingezet om mensen te stimuleren parttime werk aan te nemen. In onze ogen is parttime werk altijd beter dan geen werk. Parttime werk kan een opstap zijn naar fulltime arbeid, men doet ervaring op en de kosten van de uitkering zullen lager zijn. Het hebben van parttime werk mag voor belanghebbende niet onevenredig veel werk en zorgen opleveren. De gemeente Weert werkt daarom sinds kort met een nieuw digitaal systeem.

Maatregel 8 Parttime ondernemerschap

De gemeente wil het zelfstandig ondernemerschap bevorderen. Het aantal mensen dat uitstroomt uit de bijstand door zelfstandig ondernemerschap blijft de laatste jaren achter. Met ingang van 1 januari 2017 is er een nieuwe beleidsregel ingegaan die het voor mensen met een uitkering Participatiewet mogelijk maakt om een parttime zelfstandige onderneming op te zetten. De beleidsregel voorkomt misbruik en andere risico's in de vorm van onder andere oneerlijke concurrentie met gevestigde of startende zelfstandigen. Daar staat de zorgplicht van de gemeente

tegenover. De gemeente zorgt voor een aanzuigende werking door ruimhartigere toepassing van ondernemen in de Participatiewet. Op dit moment is één bijstandsgerechtigden bezig in het kader van parttime ondernemen en lopen er drie aanvragen.

Maatregel 9 Training 'Aan het stuur'

Deze training is gericht op deelnemers met een geringe afstand tot de arbeidsmarkt. Per oktober 2015 is deze training gestart om de klanten in beweging te brengen met als hoogst haalbare doel betaald werk maar kan ook bijvoorbeeld zijn vrijwilligerswerk, arbeidsmatige dagbesteding of een sociale activeringsplek. Deze training start om de twee maanden met een nieuwe groep.

Maatregel 10 Weer(t) Actief

Het project Weer(t) Actief! richt zich op burgers waarbij sprake is van psychische, en/of somatische problematiek en die een ondersteuningsvraag hebben met betrekking tot participatie in de breedste zin van het woord. Het project heeft als primair doel om burgers op een zinvolle manier te activeren. De kern van de activeringstrajecten is het verhogen van de maatschappelijke participatie. Deelname aan maatschappelijke zinvolle activiteiten kan een eerste stap naar betaald werk betekenen, maar het vinden van betaalde arbeid is tijdens het project niet voor alle deelnemers een haalbaar doel. Organiseren van het eigen leven, eigenaarschap en persoonlijke ontwikkeling zijn belangrijke voorwaarden om betekenisvolle stappen voorwaarts te kunnen zetten. In dit project doorloopt iedere deelnemer zijn of haar eigen traject op zijn of haar eigen niveau en tempo waarbij het uitstroomperspectief, gericht op de individuele ontwikkelmogelijkheden.

Met dit project wordt beoogd de zelfredzaamheid en de (arbeids)participatie van de bijstandsgerechtigden te bevorderen en te vergroten. Tevens wordt de interne en externe samenwerking op het gebied van integrale aanpak Wmo en Participatiewet gestimuleerd en geoptimaliseerd. Er is voor dit experiment een extern bedrijf ingeschakeld, Toekomst & Arbeid.

Maatregel 11 Regionaal leerwerkloket

Het opzetten van een regionaal leerwerkloket is in samenwerking met de gemeenten in Noord-Limburg. Het leerwerkloket moet belemmeringen wegnemen bij de aansluiting vraag en aanbod van werk in combinatie met het bieden van ondersteuning aan werkgevers en ondernemingen.

Maatregel 12 Picos bv

De gemeente Weert is in 2017 een nieuwe samenwerking aangegaan met Picos bv en Toekomst en arbeid. Picos begeleidt mensen enerzijds door een intensieve persoonlijke begeleiding, een constante focus op het werk en een goede nazorg voor werkzoekenden. Anderzijds ligt hun focus op de markt. Er wordt altijd gekeken naar welke banen op welk moment beschikbaar zijn, met als gevolg dat ze mensen goed kunnen matchen tussen vraag en aanbod. Momenteel zijn er 17 trajecten.

Zij bieden maatwerktrajecten voor personen met medische en psychische beperkingen en hiervan lopen momenteel 20 trajecten.

Maatregel 13 Statushouders van A tot Z

Door middel van een integrale aanpak wil de gemeente Weert ervoor zorgen dat statushouders stadium A (Aankomst in Weert) tot stadium Z (Zelfstandige deelname aan de samenleving) bereiken. Ze worden vanaf het begin begeleid en gecoacht op weg naar zelfredzaamheid en bij hun integratie in de buurt. Het doel is om 80 statushouders/vergunninghouders te plaatsen op de arbeidsmarkt, vrijwilligerswerk of onderwijs.

Maatregel 14 Verbeteren aanbod onderwijs

De gemeente Weert wil ervoor zorgen dat het aanbod van onderwijs passender wordt gemaakt op de vraag en dat er een betere afstemming is met het bedrijfsleven. Dit zal onder andere worden gerealiseerd door onderwijsinstellingen in contact te brengen met het bedrijfsleven en brancheorganisaties. Zo kan het aanbod worden afgestemd op de behoefte. Het doel hiervan is om een groter onderwijsaanbod te krijgen op MBO-niveau en om aan een kennis- en expertisecentrum te bouwen.

Daarnaast is er een betere afstemming nodig tussen de vraag van het regionaal bedrijfsleven en het aanbod van onderwijs ten behoeve van voldoende stageplekken logistiek. Ook worden de mogelijkheden op het gebied van recreatie en toerisme verkend. In het schooljaar 2016-2017 is

het Gilde gestart met een logistieke opleiding niveau 4 en zijn 16 leerlingen gestart. In het volgende schooljaar gaan er 23 leerlingen starten.

Als laatste wil de gemeente Weert ook zorgdragen voor beter gekwalificeerd werknemers binnen de eigen regio en is er een zesjarige techniekopleiding opgezet in samenwerking met 't Kwadrant, Gilde opleidingen en het bedrijfsleven. Leerlingen van deze opleiding behalen een VMBO diploma én een MBO diploma voor niveau 1, 2 of 3. Het doel is 10% minder jongeren zonder startkwalificatie en 10% minder jongeren in de uitkering.

Maatregel 15 Reduceren laaggeletterdheid

Laaggeletterdheid is een grote drempel bij het verkrijgen van arbeid, daarom wil de gemeente Weert zoveel mogelijk laaggeletterden bereiken en verwijzen naar passende educatie en/of taaltrajecten. Het doel is om in 2017 30 laaggeletterden te bereiken.

Maatregel 16 Formele en non-formele educatie

Naast de formele educatieve trajecten die worden gegeven bij gecertificeerde opleidingen, wordt er ook ingezet op non-formele educatie. Bij non-formele educatie moet er gedacht worden aan trainingen en opleidingen waarbij men geen diploma ontvangt. Dit is laagdrempelige educatie en moet ervoor zorgen dat er voor alle doelgroepen in de regio een passend educatieaanbod aanwezig is. Het doel is om 60 personen deel te laten nemen aan formele educatie en 60 aan non-formele educatie.

Themacontroles

Bij alle themacontroles in het kader van fraudebestrijding wordt er samengewerkt met diverse partners, zowel lokaal, regionaal als op landelijk niveau.

Maatregel 17 Themacontrole rode groep

Bij klanten in de categorie Rood moeten de verplichtingen opnieuw worden bepaald. De regisseurs participatie nodigen deze klanten uit voor een eerste training, welke bestaat uit drie bijeenkomsten. Wanneer de klant zonder tegenbericht niet verschijnt, wordt er door de regisseur een nieuwe uitnodiging verstuurd om klanten alsnog deel te laten nemen. Verschijnt de klant dan wederom niet, dan wordt de klant uitgenodigd voor een maatregel-/herstelgesprek samen met een collega van handhaving. Indien noodzakelijk zal er aansluitend een huisbezoek plaatsvinden. Deze themacontrole is uitgevoerd onder de categorie groep Rood en zijn er circa 300 personen aangeschreven.

Maatregel 18 Themacontrole grijs/paarse groep

Ervaringen uit het verleden bij andere gemeenten heeft geleerd dat de doelgroep onder gefaseerd in de paarse en grijze groep met een Participatiewet IOAW, IOAZ uitkering een verhoogd risico voor een gemeente vormen. De paarse groep zijn klanten die niet in staat zijn tot loonvormende arbeid (ook geen groeipotentieel). Maar wel in staat zijn tot het verrichten van vrijwilligerswerk of tegenprestatie naar vermogen. De grijze groep zijn klanten die duurzaam en volledig arbeidsongeschikt zijn. Ervaringen bij andere gemeenten hebben geleerd dat deze groepen een verhoogd risico voor de gemeente vormen, onder andere omdat ze weinig tot geen verplichtingen hebben. Dit in combinatie met het feit dat er weinig contact is met de klant, kan leiden tot zwart werk of domiciliefraude en/of samenleeffraude. De gemeente Weert telt 50 klanten in de paarse groep en 67 in grijs. Deze themacontrole is tijdens het schrijven van dit stuk in uitvoering.

Maatregel 19 Themacontrole vakantiemeldingen

Voor deze themacontrole worden gehuwden of alleenstaanden met thuiswonende kinderen geselecteerd die in 2016 op een vakantiemelding hebben gedaan en dit in 2017 niet hebben gedaan. Zij worden uitgenodigd voor een bijeenkomst "Inlichtingenplicht en vakantie". Wanneer zij niet verschijnen op de bijeenkomst zal er een dossieranalyse in combinatie met aanvullend onderzoek plaatsvinden. Indien dit voldoende aanwijzingen oplevert voor een vermoeden van afwezigheid door vakantie, kunnen er waarnemingen ter plekke worden verricht, mogelijk worden er tegelijkertijd schriftelijke bewijsstukken opgevraagd, zoals bankafschriften of vakantiebewijzen. Deze themacontrole staat gepland om te starten in het laatste kwartaal van 2017 of het eerste kwartaal van 2018.

Maatregel 20 Themacontrole kamerbewoning

Deze themacontrole zal in eerste instantie in samenwerking met de regio worden uitgevoerd. Kamers die nu niet met de regio worden meegenomen zullen in het najaar door de SR van de gemeente Weert worden nagezien. Binnen de gemeente Weert bevinden zich een aantal kamerpanden, waar een groep uitkeringsgerechtigden gebruik van maakt. Uit ervaringen van het verleden en uit eerdere controles is gebleken dat deze uitkeringsgerechtigden met regelmaat niet daadwerkelijk verblijven op deze kamers. Ook staan kamers leeg of worden zij, zonder of met toestemming van de verhuurder, onderverhuurd. Dit geheel zorgt voor een verhoogd risico op het ten onrechte verstrekken van bijstand aan kamerbewoners. Tevens is er veel verloop binnen de panden en tussen de panden onderling. Door het ontbreken van een totaal overzicht van de hoeveelheid kamerverhuurbedrijven is het momenteel niet duidelijk om welke aantallen het gaat. Deze themacontrole staat gepland om te starten in het laatste kwartaal van 2017 of het eerste kwartaal van 2018.

Voorwaarden

Om aanspraak te kunnen maken op een vangnetuitkering dient de gemeente aan een beperkt aantal voorwaarden te voldoen. De voorwaarden gelden voor alle gemeenten, ongeacht de gemeentegrootte en ongeacht of de gemeente de wet zelfstandig of in samenwerking met andere gemeenten uitvoert.

Voorwaarden voor het recht op vangnetuitkering over 2017

Om over 2017 in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering moet worden voldaan aan de volgende financiële en procedurele voorwaarden:

- a. over 2017 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 5% van de definitief over dat jaar toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- b. over 2016 en 2017 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 5%, berekend over alleen de definitief over 2017 toegekende gebundelde uitkering als bedoeld in artikel 69 Participatiewet;
- c. het college moet in 2018 tijdig een verzoek indienen volgens het daartoe vastgestelde model;
- d. bij het indienen van het verzoek moet het college met instemming van de gemeenteraad verklaren dat het maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen.
- e. vanaf 2017 moet voor het eerst toepassing worden gegeven aan de bepaling dat het college bij een aanhoudend tekort – dat wil zeggen dat het college in een aaneengesloten periode van drie jaar meer dan één keer aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering – moet verklaren dat in samenspraak met de gemeenteraad (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om alsnog tot verdere tekortreductie te komen.

Toelichting karakter voorwaarden

Met betrekking tot de onder a, b, d en e vermelde voorwaarden is in de toelichting bij het Besluit Participatiewet vermeld dat het harde voorwaarden zijn voor het recht op uitkering. Indien niet aan al deze voorwaarden wordt voldaan, bestaat geen recht op vangnetuitkering en zal een ingediend verzoek worden afgewezen.

Sub c is een harde voorwaarde om een verzoek in behandeling te nemen. Een verzoek dat niet tijdig of niet op de juiste wijze is ingediend, wordt niet in behandeling genomen. Aan de beoordeling of recht op vangnetuitkering bestaat, wordt dan niet toegekomen.

Toelichting ad a en b

Algemeen

Het definitieve vangnet is bedoeld om grote tekorten op de gebundelde uitkering, gezien in meerjarig perspectief, trapsgewijs te compenseren. Evenals het geval was bij het tijdelijk vangnet, geldt ook voor het definitieve vangnet dat de mogelijke oorzaak van het tekort in beginsel niet van belang is voor het recht op vangnetuitkering, en dat van deze hoofdregel alleen wordt afgeweken met betrekking tot de bestedingen die blijkens het verslag van bevindingen van de accountant onjuist of onzeker zijn, dan wel verband houden met de toepassing van artikel 7 van het Besluit Participatiewet. In de toelichting bij het Besluit Participatiewet is aangegeven dat een eenvoudige inrichting van het vangnet de voorkeur heeft van gemeenten en kabinet. Om dit te kunnen bereiken is het onder meer nodig om het recht op vangnetuitkering niet afhankelijk te stellen van de mogelijke oorzaak van het tekort.

In de toelichting is eveneens aangegeven dat een belangrijke randvoorwaarde voor het vangnet is dat het in dienst staat van het algemene doel van de Participatiewet en, waar relevant, dient aan te sluiten bij de beoordelingscriteria die gebruikt zijn voor de keuze voor het multiniveau-model. Dit betekent onder andere dat gemeenten, ook ingeval van een vangnetuitkering, gestimuleerd worden om activerend beleid te voeren en de lasten voor inkomensvoorziening zoveel mogelijk te beperken. Deze randvoorwaarde is vertaald in de hoogte van de eigenrisicodrempel en de aansluitende getrapte vergoeding en in de toetredingseis dat het college bij de indiening van een verzoek tot een vangnetuitkering moet aantonen dat het reeds in het tekortjaar, waarop de gevraagde uitkering betrekking heeft, maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen. Het eigen risico komt altijd voor rekening van de gemeente.

In aanmerking komende netto lasten

Om te bepalen of sprake is van een tekort dat waarvoor het vangnet bedoeld is, wordt enerzijds rekening gehouden met de definitief toegekende gebundelde uitkering en anderzijds met de gemeentelijke uitkeringslasten. Echter niet met alle lasten, maar met de "in aanmerking komende netto lasten", in het Besluit Participatiewet gedefinieerd als "de netto lasten op grond van de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ en het Bbz 2004, verminderd met de bedragen die blijkens het verslag van bevindingen van de accountant (als onderdeel van de SiSa-verantwoording) als fout of onzeker worden aangemerkt". Fouten en onzekerheden die beneden de ondergrens blijven als bedoeld in artikel 5 van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, maar desondanks wel door de accountant zijn gerapporteerd, worden niet in mindering gebracht. Verder is bepaald dat bij de beoordeling van het verzoek alleen rekening wordt gehouden met informatie over de "in aanmerking komende netto lasten" die uiterlijk 15 augustus is ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet of de minister van BZK. Uitzondering hierop is alleen aan de orde indien de latere verstrekking op verzoek geschiedt.

Beoordeling in meerjarig perspectief

Anders dan het tijdelijk vangnet 2015-2016, kent het vangnet vanaf 2017 een meerjarig perspectief. Dit perspectief komt tot uiting in de referteperiode, dat wil zeggen de jaren die in aanmerking worden genomen bij de beoordeling van het recht op vangnetuitkering. Voor 2017 is de referteperiode, bij wijze van overgangsrecht, vastgesteld op twee jaar (2016 en 2017). Daarna geldt een referteperiode van drie jaar. De beoordeling of met betrekking tot het tekort over 2017 wordt voldaan aan de financiële vangneteis geschiedt als volgt:

- Eerst wordt beoordeeld of de in aanmerking komende netto lasten meer bedragen dan 105% van de definitief toegekende gebundelde uitkering. Indien dit niet het geval is, bestaat geen recht op vangnetuitkering.
- Wordt wel voldaan aan genoemde eis dan wordt vervolgens beoordeeld of over 2016 en 2017 samen sprake is van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 5% van de definitief over 2017 toegekende gebundelde uitkering. Het begrip "gecumuleerd tekort" houdt in dat de feitelijke resultaten over 2016 en 2017 bij elkaar worden opgeteld. Een tweetal voorbeelden is [hier uitgewerkt](#). Het is niet vereist dat in beide jaren sprake is van een tekort. Indien de gemeente niet aan deze eis voldoet, wordt zij geacht het tekort uit eigen middelen te kunnen opvangen en bestaat geen recht op vangnetuitkering. Indien de gemeente wel aan deze eis voldoet, wordt vervolgens beoordeeld of ook aan de overige voorwaarden voor een vangnetuitkering wordt voldaan.

Omdat sprake is van een dynamisch proces, kan het zijn dat wanneer een verzoek is afgewezen omdat niet is voldaan aan de eis met betrekking tot het gecumuleerde tekort, de betreffende gemeente bij een nieuw tekort wel in aanmerking komt voor een vangnetuitkering. Een afwijzing geldt voor maar één jaar.

Het eigenrisicoregime: drempel en getrapte vergoedingsschalen

Voor het multiniveau-model wordt vanaf 2017 gebruik gemaakt van integrale data. In de toelichting bij het vangnet is aangegeven dat hierdoor weliswaar de reden voor het gebruik van een lage eigenrisicodrempel van 5% in beginsel vervallen is, maar dat het feit dat bij gemeenten toch nog onvoldoende zekerheid bestaat over mogelijk nieuwe herverdeeleffecten, aanleiding geeft om de eigenrisicodrempel voor 2017 en 2018 te handhaven op 5% en deze drempel eerst vanaf 2019 te verhogen naar 7,5%. Dit betekent dat de eigenrisicodrempel voor 2017 en 2018 is vastgesteld op 5% en dat de getrapte vergoeding in die zin is aangepast dat de tweede trap (met een vergoeding van 50%) betrekking heeft op een tekort van meer dan 5% tot en met maximaal 12,5% en dat de derde trede (met vergoeding van 100%) geldt voor dat deel van het tekort dat meer bedraagt dan 12,5%. Dit betekent dat voor de vangnet over 2017 en 2018 het volgende geldt:

- De eerste trede heeft betrekking op het tekort dat 5% of minder bedraagt van de definitief toegekende gebundelde uitkering; voor dit deel van het tekort wordt niet gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering, zodat het eigen risico voor deze trede 100% bedraagt.

- De tweede trede heeft betrekking op het tekort dat meer bedraagt dan 5% van de definitief toegekende gebundelde uitkering, met een maximum van 12,5%; voor dit deel van het tekort wordt de helft gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering, zodat het eigen risico voor deze trede 50% bedraagt.
- De derde trede heeft betrekking op het tekort dat meer bedraagt dan 12,5% van de definitief toegekende gebundelde uitkering; voor dit deel van het tekort wordt volledig gecompenseerd vanuit de vangnetuitkering, zodat het eigen risico voor deze trede 0% bedraagt.

Toelichting ad c

Het college dient een verzoek in te dienen door middel van het door de minister vastgestelde format voor het aanvraagformulier. Dit verzoek moet uiterlijk op woensdag 15 augustus 2018 digitaal, per e-mail, zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Verzoeken die na 15 augustus 2018 door de commissie worden ontvangen, worden niet in behandeling genomen.

Toelichting ad d

Verklaring college

Bij het indienen van een verzoek in 2018 tot vangnetuitkering over 2017 moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Deze verplichting gaat verder dan die in het kader van het tijdelijk vangnet, waarbij het feitelijk treffen van maatregelen niet vereist was. De tekst van deze voorwaarde is gewijzigd. Deze wijziging is toegelicht op de pagina [Wet- en regelgeving Vangnet 2017](#).

Vereiste instemming gemeenteraad en de betekenis daarvan

De gemeenteraad moet, door middel van zijn instemming, de juistheid van de verklaring van het college bevestigen. Aan deze constructie ligt de aanname ten grondslag dat de gemeenteraad alleen met de verklaring kan instemmen indien het college de door hem getroffen maatregelen met de gemeenteraad heeft gewisseld. Het "Hoe en wanneer" is hierbij een zaak van de gemeente zelf. In de toelichting bij het Besluit Participatiewet is aangegeven dat het proces van tekortreductie nadrukkelijk een lokale verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat:

- de inhoudelijke beoordeling van de maatregelen door het college geheel wordt overgelaten aan het lokale bestuur en dat de keuzen, in het licht van het verzoek tot vangnetuitkering, niet onderhevig zijn aan de instemming door de minister van SZW of van andere, aan de vangnetuitkering meebetalende gemeenten;
- de instemming van de gemeenteraad uitsluitend betrekking heeft op de juistheid van de verklaring; de instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken.

Toelichting ad e

Bij een aanhoudend tekort ook externe maatregelen

Bij een aanhoudend tekort – dat wil zeggen dat het college in een aaneengesloten periode van drie jaar, waarin aan hem al een vangnetuitkering is verleend, nogmaals aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering – moet het college eveneens verklaren dat in samenspraak met de gemeenteraad (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn genomen om alsnog dan wel tot verdere tekortreductie te komen. Het is aan het lokale bestuur om te bepalen of verdere tekortreductie gerealiseerd wordt via de reeds getroffen maatregelen dan wel dat het nodig is om daarbovenop extra maatregelen te treffen. Indien maatregelen tot stand komen zonder inbreng van externen worden zij als intern aangemerkt. Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen worden ze als extern aangemerkt. Voorbeelden hiervan zijn consultatie of gebruik maken van goede voorbeelden van andere gemeenten, gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking en dergelijke.

Het beoogde effect

Bij het beantwoorden van de vraag ‘Welk beoogde effect hebben de interne (en externe) maatregelen op de reductie van het tekort’ gaat het om een inschatting van het gezamenlijke beoogde effect of het beoogde effect per maatregel, waarbij kwantitatief of kwalitatief aannemelijk wordt gemaakt dat er een reductie van het tekort optreedt.

Andere factoren die van invloed zijn op het recht op vangnetuitkering

Gevolgen van toepassing artikel 7 van het Besluit Participatiewet

Bij de verdeling van het macrobudget voor de gebundelde uitkering voor 2017 spelen de gemeentelijke lasten over 2015 een rol. Deze lasten zijn gebaseerd op de SiSa-verantwoording die gemeenten uiterlijk 15 juli 2016 moesten indienen bij de minister van BZK. Voor de budgetverdeling voor 2017 geldt dat SZW moet uitgaan van de verantwoordingsinformatie over 2015, zoals die op 15 augustus 2016 bij haar bekend is. Voor gemeenten die zich op 15 augustus 2016 nog niet juist en volledig via SiSa hadden verantwoord, is artikel 7 van het Besluit Participatiewet van toepassing. Dit wil zeggen dat SZW moet uitgaan van de lasten over een eerder jaar (2014).

Voor de toepassing van het vangnet geldt dat voor de bepaling van het tekort over 2017 wordt uitgegaan van het budget zoals dat zou zijn vastgesteld zonder toepassing van artikel 7 van het Besluit Participatiewet. In het licht van het meerjarig perspectief van het vangnet geldt hetzelfde voor de vaststelling van tekorten in het referentiejaar.

Uitsluiting recht op vangnetuitkering bij aanwijzing

Voor alle gemeenten geldt dat, zonder nadere inhoudelijke beoordeling, gedurende twee jaar geen aanspraak op vangnetuitkering gemaakt kan worden indien aan het college een

aanwijzing op grond van artikel 76 Participatiewet is gegeven. De uitsluiting geldt voor het kalenderjaar waarin de aanwijzing is gegeven en het daaraan voorafgaande kalenderjaar.